

Tarptautinė dvejų metų vaikų elgesio ir emocinių problemų prevencijos programa, kurios pirmoji dalis yra programa „**Zipio draugai**“, o antroji dalis programa „**Obuolio draugai**“.

Šių programų *tikslas* – padėti vaikams įgyti socialinių bei emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų, siekiant užkirsti kelią vaikų elgesio ir emocinėms problemoms atsirasti. Programos *moko vaikus*, kaip įveikti kasdienes emocinius sunkumus: atstūmimą, vienatvę, patyčias ar priekabiavimą, sunkius pokyčius. Padeda suvokti savo jausmus ir skatina kalbėti apie juos, ieškoti būdų su tais jausmais susitvarkyti. Moko empatijos, susirasti draugų, kreiptis paramos ir ją priimti bei padėti aplinkiniams. Padeda ne tik nesileisti tapti patyčių aukomis, bet ir pataria kaip patiems netapti priekabautojais. O tuo atveju, jei nepavyksta išvengti patyčių ar priekabiavimo, padeda įveikti ir išgyventi sunkius jų sukeltus jausmus.

Programa *padeda pedagogams* tobulinti darbe reikalingas socialinę, socioedukacinę bei mokinių motyvavimo ir paramos jiems kompetencijas.

Programa „**Zipio draugai**“ skirta 5–7 metų vaikams. Ji vykdoma Lietuvoje nuo 2000 metų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų priešmokyklinėse grupėse ir pirmosiose klasėse, globos namuose, vaikų dienos centruose ir prailgintos dienos grupėse lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis.

Yra atskiras programos segmentas, pritaikytas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams (du variantai: vienas - ugdomiems specializuotose įstaigose, antras – ugdomiems bendrojo ugdymo mokyklose). Programoje gali dalyvauti visi vaikai, turintys ne mažiau kaip pilnus 5 metus.

Programą „Zipio draugai“ sudaro šešios dalys/moduliai: „Jausmai“, „Bendravimas“, „Tarpusavio santykių užmezgimas ir nutraukimas“, „Konflikto sprendimas“, „Pokyčių ir netekties išgyvenimas“ ir „Įveikiame.“ Kiekvienai temai skirtos 4 valandėlės, kurių kiekvienos trukmė – 45 minutės. Valandėles vienus mokslo metus vaikams vaikų grupėje ar klasėje veda specialiai programą įgyvendinti paruoštas vaikų grupės ar klasės pedagogas.

Programos rėmuose yra tėvams skirtas modulis, ugdantis tėvų emocinį intelektą ir pozityvius tėvystės gebėjimus. Taip pat yra metodinė medžiaga tėvams, kurioje aprašytos bendros tėvų ir vaikų veiklos namuose padedančios sutirpinti programos valandėlių metu įgytus gebėjimus.

Nuo programos įgyvendinimo Lietuvoje pradžios, joje yra dalyvavę daugiau nei 212 tūkstančių vaikų, įgyvendinti programą paruošti 5.026 pedagogai iš visų šalies apskričių. Kasmet programoje vidutiniškai dalyvauja ~18 tūkstančius vaikų, ~1 tūkstantį pedagogų iš ~600 ugdymo įstaigų visoje šalyje.

Programa „**Obuolio draugai**“ skirta 8–10 metų vaikams. Ši programa vykdoma Lietuvoje nuo 2012 metų bendrojo ugdymo mokyklų pradinėse klasėse (2-oje ir/ar 3-ioje), globos namuose, vaikų dienos centruose ir prailgintos dienos grupėse lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis. Šiuo metu kuriama programos metodinė medžiaga tėvams.

Programą „Obuolio draugai“ sudaro šešios dalys/moduliai: „Jausmai“, „Bendravimas“, „Draugystė“, „Problemų sprendimas“, „Pokyčiai“ ir „Mes galime įveikti.“ Kiekvienai temai skirtos 4 valandėlės, kurių kiekvienos trukmė – 45 minutės. Valandėles vienus mokslo metus vaikams klasėje veda specialiai programą įgyvendinti paruoštas vaikų klasės pedagogas.

Nuo programos įgyvendinimo Lietuvoje pradžios, joje yra dalyvavę daugiau nei 36 tūkstančiai vaikų, įgyvendinti programą paruošti 1.418 pedagogų iš visų šalies apskričių. Kasmet programoje vidutiniškai dalyvauja ~8 tūkstančius vaikų, ~400 pedagogų iš ~170 ugdymo įstaigų visoje šalyje.

Abi programos yra ne kartą profesionaliai ir nepriklausomai vertintos, siekiant įsitikinti, ar yra tinkamai įgyvendinamos, ar daro poveikį. Vienoje iš pateiktų ataskaitų, programos „Zipio draugai“ vertintojai rašė: „Įvertinimo rezultatai rodo, kad programa žymiai pagerina vaikų gebėjimus spręsti kasdien išskylančius sunkumus, stiprindama bendradarbiavimą, gebėjimą atjausti bei sumažina elgesio problemas.“ Lietuvoje ir kitose šalyse buvo atlikta daug vertinimų, kurių metu buvo patikrintas ir patvirtintas programų poveikis vaikams. (Daugiau apie programų vertinimus ir jų tarptautinį pripažinimą rasite <http://www.vaikolabui.lt/wp-content/uploads/2019/09/Vertinimo-studiju-santrauka-2019.pdf>)

Programas „**Zipio draugai**“ ir „**Obuolio draugai**“ įgyvendinti Lietuvos ugdymo įstaigose rekomenduoja LR Švietimo ir mokslo ministerija.

(Rekomenduojamų prevencinių programų sąrašas:

<https://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/PREVCINIUMU%20PROGRAMUMU%20SARASAS%202018%2005%2009.pdf>)

Programas „**Zipio draugai**“ ir „**Obuolio draugai**“ sukūrė ir tarptautiniu mastu jų plėtrą bei įgyvendinimą koordinuoja organizacija Partnership for Children, reziduojanti Londone. Jiems priklauso programos autorių teisės. Programa „Zipio draugai“ šiuo metu yra įgyvendinama 34 pasaulio šalyse (<https://www.partnershipforchildren.org.uk/what-we-do/where-we-work.html>), o programa „Obuolio draugai“ – dvylikoje.

VšĮ „**Vaiko labui**“ turi išimtinę licenciją Lietuvoje įgyvendinti abi šias programas, nes yra pasirašiusi licencijos sutartį su programų kūrėjais Partnership for Children.

Daugiau informacijos:

www.vaikolabui.lt

tel. +370 699 20 223

info@vaikolabui.lt